

Seat No. : _____

JL-108

January-2021

B.A., Sem.-III

**EC-II-204 : Sociology
(Social Development in Rural India)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : જમણી બાજુ ગુણ દર્શાવેલ છે.

વિભાગ – I

નીચેના 8 (આઠ) પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 3 (ત્રણ) પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

(14 × 3 = 42)

1. સામાજિક વિકાસ એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.
2. ગ્રામીણ સમુદાયની વ્યાખ્યા આપી, તેના લક્ષણો જણાવો.
3. સામાજિક સમસ્યા એટલે શું ? તેના લક્ષણો જણાવો.
4. ગ્રામીણ સમાજની સમસ્યાઓ અને તેના ઉકેલો જણાવો.
5. પંચાયતીરાજનો અર્થ આપી, તેના ઉદ્દેશ સમજાવો.
6. પંચાયતીરાજની ગ્રામીણ સમાજ પર અસરો જણાવો.
7. ગ્રામ સેવક અને ગ્રામ સરપંચ વિશે ટૂંકમાં નોંધ લખો.
8. ગ્રામીણ સામાજિક વિકાસના વાહક તરીકે આશાવર્કરો, શિક્ષકો, આંગણવાડી વર્કરો વગેરેની સમજૂતી આપો.

વિભાગ - II

9. ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ ચાર)

(4 × 2 = 8)

- (1) ગ્રામીણ સમુદાયનો મુખ્ય વ્યવસાય _____ છે. (ખેતી, ઉદ્યોગ)
- (2) ભારતમાં સૌથી વધારે વસ્તી _____ સમુદાયમાં વસે છે. (ગ્રામીણ, શહેરી)
- (3) _____ એ વર્તનની એક એવી રીત છે જે સમાજને નુકસાન કરે છે.
(સામાજિક સમસ્યા, સામાજિક સુગ્રથન)
- (4) જમીનની અસમાન વહેંચણીની સમસ્યાના ઉકેલ માટે ભૂદાન ચળવળ _____ એ ચલાવેલી.
(વિનોબા ભાવે, ગાંધીજી)
- (5) _____ એ ભારતીય સમુદાયનું કલંક છે. (અસ્પૃશ્યતા, શિક્ષા)
- (6) સારું ભારત _____ માં સમાયેલું છે. (ગ્રામીણ, શહેર)
- (7) વિકાસ એ _____ લાવતી પ્રક્રિયા છે. (પરિવર્તન, અવરોધક)
- (8) _____ એ ગ્રામીણ સામાજિક વિકાસના વાહક છે. (ગ્રામ સેવક, ઉદ્યોગ)

Seat No. : _____

JL-108

January-2021

B.A., Sem.-III

**EC-II-204 : Sociology
(Social Development in Rural India)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instruction : Right side figure indicate marks.

Part – I

Answer any **three** of the following **eight** questions :

(14 × 3 = 42)

1. What is social development ? Explain its importance.
2. Give the definition of rural community and state its features.
3. What are social problems ? State its characteristic.
4. State the problems of rural society and its solutions.
5. Explain the meaning of Panchayati Raj and its purpose.
6. Explain the effects of Panchayati Raj in rural society.
7. Write a short note about Gram Sevak and Gram Sarpanch.
8. Explain Asha workers, Teachers, Anganwadi workers etc. as carriers of rural social development.

Part – II

Fill in the following blanks : (any **four**)

8

9. (1) The main occupation of the rural community is _____.
(Agriculture, Industries)
- (2) India has the largest population in _____. (rural, urban)
- (3) _____ is a characteristic of behaviour that harms the society.
(Social problem, Social bonding)
- (4) _____ had initiated Bhoodan Movement for the problem of uneven distribution of land. (Vinoba Bhave, Gandhiji)
- (5) _____ is a disgrace of Indian society. (Untouchability, Education)
- (6) Real India is in _____. (villages, cities)
- (7) Development is a process of _____. (change, resistance)
- (8) _____ is a carrier of rural social development. (Gram Sevak, Industries)
- _____